

Павленко О. П.
студентка магістратури
"Управління навчальним закладом"
(Житомирський державний університет
імені Івана Франка, м. Житомир)
вчитель англійської мови
(Рижанська гімназія
Хорошівський район, Житомирська область)
e-mail: olga_finch@mail.ru

**Роль наукових підходів в організації управлінської діяльності
заступника директора з виховної роботи**

Дана стаття зосереджена на вивченні сутності та змісту наукових підходів в організації управлінської діяльності заступника директора з виховної роботи. Досліджено особливу роль наукових підходів в процесі управління шкільною освітою заступника директора з виховної роботи, який є носієм іміджу навчального закладу, певного образу, здатного забезпечити його конкурентоздатність в системі надання освітніх послуг.

Актуальність статті. Діяльність, яку організовує заступник директора з виховної роботи вважається творчою якщо її продукт характеризується новизною. Це вимагає від керівника впровадження нових технологій в організацію управління виховним процесом. Нові наукові підходи відрізняються від традиційних максимальною індивідуальністю та оптимальним управлінням заступника директора з виховної роботи, що потребує певних змін в організації всього керівного процесу [1]. Роль управління виховним процесом є однією з найактуальніших у педагогічній теорії та практичній діяльності загальноосвітнього навчального закладу.

Мета статті. Визначити роль наукових підходів в організації управлінської діяльності заступника директора з виховної роботи.

Завдання статті. Здійснити теоретичний аналіз сучасних наукових підходів в організації управлінської діяльності заступника директора з виховної роботи.

Проблема управління виховною роботою в закладах освіти привертає увагу багатьох дослідників. Сучасний процес управління виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі в Україні й за кордоном розглядали В. Гуменюк, Т. Дадонova, П. Дрозд, П. Кулішенко, Г. Озерова та інші.

Заступник директора, впливаючи на співробітників, повинен

спонукати їх до належного виконання службових обов'язків, а також не порушували законних прав працівників. Роль заступника директора з виховної роботи виявляється в його здатності реалізувати покладені на нього управлінські функції. Він повинен не лише доводити до відома своїх підлеглих вимоги вищих органів, але і роз'яснити зміст поставлених задач, зробити їх метою діяльності кожного співробітника і колективу в цілому [2].

За своїми посадовими обов'язками, заступник директора з виховної роботи організовує поточне й перспективне планування позакласної й позашкільної роботи з учнями та її здійснення, організовує і координує розробку необхідної документації з цього питання. Це викликає необхідність організації виконання плану виховної роботи, а відповідно, і прогнозування, контролю і аналізу цього планування. Успішне вирішення завдань виховання багато в чому залежить від рівня підготовленості заступника директора з виховної роботи, його педагогічної культури, професійної компетентності, організаційної культури закладу в цілому.

Виклад основного матеріалу. Для забезпечення отримання належного рівня освіти сучасна управлінська діяльність у закладах освіти повинна мати інноваційний характер, тому сьогодні для заступника директора з виховної роботи доречним є питання інновацій в управлінні навчальним закладом та їх співвідношення з традиційними стратегіями навчання.

Управління виховним процесом – це діяльність педагогічного колективу, що забезпечує планомірний і цілеспрямований виховний вплив на вихованців.

Управління виховним процесом передбачає передусім підбір змісту виховної роботи з урахуванням вимог сучасного суспільства до рівня вихованості учнівського колективу загалом й до кожного члена окремо. Для того щоб реалізувати зміст виховного процесу потрібні форми, методи і прийоми виховної роботи, які б імпонували школярам. Лише тоді він буде цілеспрямованим і систематичним [3].

Для впливу на учасників управлінського процесу постає необхідність у використанні певних наукових підходів. До сучасних наукових підходів управління діяльністю заступника директора з виховної роботи відносять:

1. *Людиноцентристський підхід.* До даного підходу належать: повага до людини, зосередження уваги на розвитку їх особистості, цілісний погляд на учня та вчителя. Основним аспектом людиноцентристського підходу є орієнтація управління в середині навчального закладу не на кінцевий результат, а на сам освітньо-

виховний процес, і створення належних умов для розкриття творчого потенціалу осіб, що задіяні в управлінні. На думку прихильників даного підходу він передбачає суттєві зміни традиційних поглядів не лише на змістовий аспект, а й на вирішення питань технологій управлінської діяльності, що, в основному, стосуються проблем мотивації, координації, прийняття управлінського рішення та управлінської діяльності.

2. *Акмеологічний підхід*. Даний підхід в управлінській діяльності заступника директора з виховного процесу передбачає теоретичне творче засвоєння і практичне застосування ідей, які закладені в наукових роботах і практичній діяльності керівників-педагогів як минулого, так і сучасності, досягнення у своїй діяльності найвищих результатів. Тобто його основою є саморозвиток та самоорганізація особистого життя і професійної діяльності. Процес саморозвитку і самоорганізації заступника директора з виховного процесу передбачає забезпечення найвищої результативності в самореалізації заступника.

3. *Аксіологічний підхід*. Аксіологічний підхід передбачає передусім виховання гуманістичного типу особистості вчителів та учнів. Найважливішим критерієм гуманізації освітнього виховання стають не тільки набуті знання, уміння та навички, скільки усвідомлення й прийняття кожним учасником виховного процесу гуманістичних ідеалів, прагнення до постійного самовдосконалення та запровадження інноваційного виховного процесу [4].

4. *Культурологічний підхід*. Серед концептуальних засад сучасної вітчизняної освіти одне із провідних місць посідає культурологічний підхід. Культурологічна підготовка містить могутній когнітивний потенціал, формує ціннісно-мотиваційні засади професійної діяльності заступника директора з виховної роботи закладу освіти, суттєво збагачує її функції, забезпечує посилення креативних компонентів навчально-виховної роботи. Оскільки саме культура управління формує цінність школи, тобто є важливою умовою гуманізації управління безпосередньо в середині навчального закладу.

5. *Компетентнісний підхід*. Доречність компетентнісного підходу відображається у можливості зберігати гнучкість та автономію в структурі роботи заступника директора з виховної роботи, а також вносити зміни у підходах до освітньої діяльності, які насамперед стосуються зміщення акцентів із процесу на результати навчання, зміни ролі викладача, зміни в організації управління навчальним процесом. Значна роль тут відводиться вивченню, узагальненню, пропаганді, впровадженню та поширенню кращого

управлінського досвіду, розгортанню експериментально-дослідницької роботи, мета якої – пошук, обґрунтування, розробка та впровадження наукомістких інновацій в управління. Важливе місце в даній системі займає здійснення постійного моніторингу показників роботи для вчасного коригування та прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення їх діяльності.

6. *Синергетичний підхід*. Даний підхід в управлінській діяльності заступника директора з виховної роботи розглядається як новий спосіб мислення в організації управління школою, що пов'язаний з уявленнями про самоорганізацію, саморозвиток педагогічних і управлінських систем, які ґрунтуються на законах синергетики. Синергетичний підхід допомагає зрозуміти заступнику директора з виховної роботи проблематику нововведень в управлінський процес навчального закладу.

7. *Особистісно-орієнтований підхід* – така методологічна орієнтація в управлінні, що дозволяє спираючись на систему понять, ідей та способів, дій забезпечити та підтримати процеси самопізнання, самореалізації особистості заступника з виховної роботи, розвиток його неперевершеної індивідуальності. Особистісно-орієнтованим управлінням називають цілеспрямовану взаємодію суб'єктів, що покликана забезпечити підвищення ефективності освіти, що відбувається шляхом створення умов для особистісного психо-соціального зростання кожного учасника освітньо-навчального процесу.

8. *Системний підхід* – свідоме, між сферами управління планомірне, регульоване управління, встановлення закономірних зв'язків, що полягає у зборі заступником директора з виховної роботи інформації про стан керованого об'єкту [5].

Висновки. Практика організації інноваційною управлінською діяльністю свідчить, що навіть найвищий результат не є показником його ефективності. Роль наукових підходів в організації управлінської діяльності заступника директора з виховної роботи полягає в успішному управлінні нововведеннями, де суттєве місце займають ціль, засоби управлінського впливу, функціональний склад, організаційні структури, технології та підходи, які визначають характер планування нововведень, їх організацію, керівництво та контроль. А духовні цінності, моральні якості заступника директора, світоглядні позиції впливають на зміст управління навчальним закладом і визначають його орієнтири при виборі стратегії розвитку процесу навчання.

Список використаних джерел та літератури:

1. Дадонова Т. В. Роль керівника навчального закладу в упровадженні інноваційних технологій в управлінську діяльність [Електронний ресурс] / Т. В. Дадонова. – Режим доступу: <https://sichneva2016.jimdo>
2. Дрозд П. Г. Роль керівника в системі управління закладами шкільної освіти / П. Г. Дрозд // Вісник Національного технічного університету України. – 2013. – № 1. – С. 118-126.
3. Кулішенко П. Г. Планування виховного процесу як один з елементів розвитку професійної компетентності заступника директора з виховної роботи загальноосвітнього навчального закладу / П. Г. Кулішенко // Теорія та методика управління освітою. – 2013. – № 10.
4. Гуменюк В. М. Сучасні концептуальні підходи до роботи з керівниками ЗНЗ у системі післядипломної освіти / В. М. Гуменюк // Нова педагогічна думка. – 2014. – № 4 (80). – С. 11-16.
5. Манилюк Ю. С. Керівник, майстер, творець: складові професійного успіху / Ю. С. Манилюк. – Житомир : Рута, 2013. – 155 с.

Павленко О. П.

Роль научных подходов в организации управленческой деятельности заместителя директора по воспитательной работе

Данная статья сосредоточена на изучении сущности и содержания научных подходов в организации управленческой деятельности заместителя директора. Исследована особая роль научных подходов в процессе управления школьным образованием заместителя директора по воспитательной работе, который является носителем имиджа учебного заведения, определенного образа, способного обеспечить его конкурентоспособность в системе предоставления образовательных услуг.

Pavlenko O.

The role of scientific approaches in the organization of management activities of the Deputy Director on educational work.

This article focuses on the study of the nature and content of scientific approaches in the management activities of the Deputy Director on educational work. It is investigated the special role of scientific approaches in the management of school education of the Deputy Director on educational work, who is the bearer of the image of the institution, a specific image, able to ensure its competitiveness in the system of educational services.